

OBČINA ŠKOCJAN
OBČINSKI SVET

Številka zadeve: 181-0001/2015-3

Datum: 08.06.2015

Zadeva: VLOGA LOKALNE SKUPNOSTI PRI IZVAJANJU PREVENTIVNIH PROGRAMOV

I. PREDLAGATELJ TOČKE: župan Občine Škocjan.

II. ZAKONSKA PODLAGA: Statut občine Škocjan (Uradni list RS, št. 101/2006-UPB).

III. RAZLOGI ZA SPREJEM: seznanitev s stanjem na področju preventivnih programov zdravja.

IV. OCENA TRENUTNEGA STANJA: nam bo predstavila ga. Doroteja Kuhar, dr.med. specialistka javnega zdravja Nacionalni inštitut za javno zdravje OE Novo mesto.

V. VSEBINA GRADIVA: kratek povzetek prenove preventivnih programov za otroke in mladostnike ter odrasle. Predstavitev državnih presejalnih programov, ki se izvajajo, s poudarkom na Svit-u.

VI. CILJI IN NAČELA PREDLAGANEGA GRADIVA: enako kot pod točko III.

VII. FINANČNE POSLEDICE: neposrednih finančnih posledic za občinski proračun ne bo.

VIII. PREDLOG SKLEPA OBČINSKEGA SVETA:

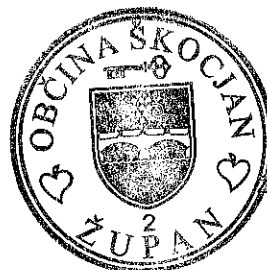
Občinski svet Občine Škocjan je na svoji 5. redni seji dne, 16.6.2015, seznanil z vlogo lokalne skupnosti na področju preventivnih programov.

IX. PRILOGE: enako kot pod točko V

Pripravila: Martina Hočevar, dipl.ekon.,
direktorica občinske uprave

Vročiti:

- občinskemu svetu v obravnavo,
- v zbirko dokumentarnega gradiva.

Jože Kapler,
župan Občine Škocjan

VLOGA LOKALNE SKUPNOSTI PRI IZVAJANJU PREVENTIVNIH PROGRAMOV

Preventivni programi v Sloveniji so zakonsko urejeni s Pravilnikom o izvajanju preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (UL 19/98). Pravilnik natančno opisuje izvajanje preventivnih programov za posamezne ciljne skupine (nosečnice, predšolski otroci, šolski otroci in dijaki, študentje, odrasli). Preventivni programi se izvajajo na nivoju primarnega zdravstvenega varstva, to je v zdravstvenih domovih. Zato je vloga zdravstvenih domov pri varovanju, krepitvi in ohranjanju zdravja prebivalstva v lokalni skupnosti izjemnega pomena. Plačnik preventivnih programov v Sloveniji je Zavod za zdravstveno zavarovanje.

Republika Slovenija, natančneje Ministrstvo za zdravje RS, je septembra 2013 pridobila sredstva Norveške za namen prenove preventivnih programov s t.i. norveškim finančnim mehanizmom in ga poimenovala »Skupaj za zdravje«. Projekt je začel izvajati takratni Inštitut za varovanje zdravja, s 1.1.2014 pa je z združitvijo IVZ in takratnih regijskih zavodov za zdravstveno varstvo projekt prevzel Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). Prav tako so se v projekt vključile tudi območne enote, med njimi tudi območna enota Novo mesto. Njegov namen je prenova preventivnih programov, ki so urejeni s Pravilnikom. Prenova se osredotoča na dve ciljni skupini in sicer na prenovo preventivnih programov za otroke in mladostnike ter odrasle. V tem trenutku je projekt v pilotni fazi in sicer so v ta del vključeni trije zdravstveni domovi v Sloveniji, to so ZD Vrhnika, Sevnica in Celje. V vseh treh pilotnih okoljih so vključene tako vladne kot nevladne institucije, prav tako pa pri tem sodelujejo tudi občine. Pilotna faza projekta se zaključuje septembra letos. Do konca projekta, ki se zaključi aprila 2016, bo potrebno pripraviti predloge sprememb Pravilnika, ki jih morajo na koncu potrditi še politični odločevalci.

V Sloveniji imamo na področju preventive odrasle populacije več državnih presejalnih programov za tiste kronične bolezni zaradi katerih odrasli Slovenci najpogosteje umirajo, to so srčno žilne in rakave bolezni. Med rakavimi boleznimi so tako pri moških kot pri ženskah v ospredju rak debelega črevesja in danke, ki ga lahko s specifično presejalno metodo odkrijemo dovolj zgodaj. Program SVIT je namenjen zgodnjemu odkrivanju raka debelega črevesja in danke. Po podatkih Registra raka namreč v Sloveniji vsako leto na novo za rakom debelega črevesja in danke zbolijo okoli 1600 ljudi, od tega jih umre okoli 800, kar predstavlja kar polovico zbolelih. Bolezen se najpogosteje začne pojavljati po 50. letu starosti. Zato so v program SVIT vključeni tako moški in ženske od 50. do dopolnjejšega 69. leta starosti, z letošnjim letom pa se bo vabilo populacijo do vključno 74. leta starosti. Da bi bil program SVIT uspešen pa je potrebno, da se vanj vključi najmanj 70 % vabljenih populacije.

V Sloveniji beležimo postopno naraščanje v program SVIT, še vedno pa obstajajo precejšnje razlike med regijami in posameznimi občinami znotraj regije, prav tako beležimo ves čas slabšo (vsaj za 10 %) odzivnost med moškimi v primerjavi z ženskami.

Napisala:

Doroteja Kuhar, dr.med., spec.javnega zdravja

NIJZ OE Novo mesto